

Olgu Sunumu

Clavis Panax Kullanımı Sonrası Gelişen Akut Yaygın Anteriyor Duvar Miyokard Enfarktüsü

Uzm.Dr. Fatih Mehmet UÇAR*, Dr. Murat GÜL**, Dr. Burak AÇAR**, Prof.Dr. Serkan TOPALOĞLU**, Prof.Dr. Dursun ARAS**

Özet

Bitkisel kombinasyonlar dünyada ve Türkiye’de sık kullanılmaktadır. Bu kombinasyonların metabolizmaları, toksik etkileri ve ilaç etkileşimleri tam olarak bilinmemektedir. Clavis Panax dünyada en yaygın kullanılan besin desteklerinden birisidir ancak Türkiye’de bir ilaç olarak bilinmekte ve değerlendirilmektedir. Bu yazıda Clavis Panax kullanan ve akut koroner sendrom ile prezante olan 45 yaşında bir olguyu sunmayı amaçladık.

Anahtar Kelimeler: Akut koroner sendrom, Clavis panax

Acute Anterior Myocardial Infarction after Intake of Clavis Panax

Abstract

Herbal combinations are commonly used in Turkey and around the world. Effective and toxic doses, metabolisms, and drug interactions of the herbs and herbal nutrition supplements are largely unknown. Clavis Panax is one of the most widely used herbal nutrition supplements but known as a drug in Turkey. We describe here a case of 45 year old man, used the product sold as Clavis Panax and presenting with acute coronary syndrome.

Keywords: Acute coronary syndrome, Clavis panax

* Denizli Devlet Hastanesi, Denizli, ** Türkiye Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara

Yazışma Adresi: Fatih Mehmet Uçar, Denizli Devlet Hastanesi Kardiyoloji Kliniği, Denizli e-posta: fmu2004@gmail.com

Geliş Tarihi: 03.11.2014 Kabul Tarihi: 05.12.2014

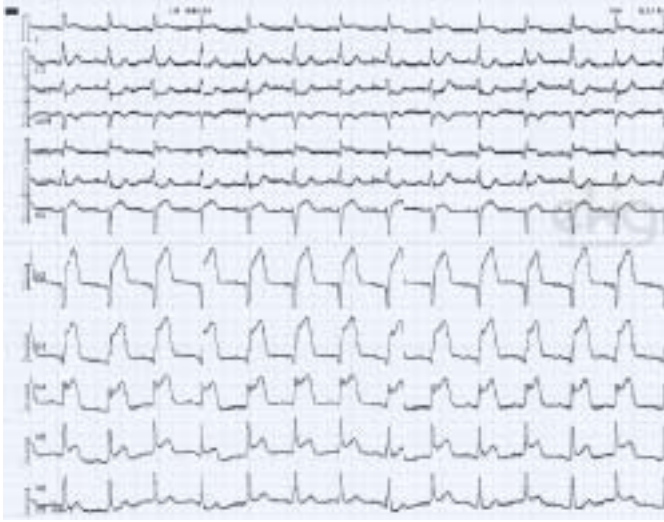
☞: Vakamız 13 -16 Mart 2014 tarihlerinde düzenlenen 10. Kardiyoloji ve Kardiyovasküler Cerrahide Yenilikler Kongresi’nde (KKVC) ve 30. Türk Kardiyoloji Kongresi’nde PB-87 numaralı sözlü bildiri olarak kabul edilmiştir.

Giriş

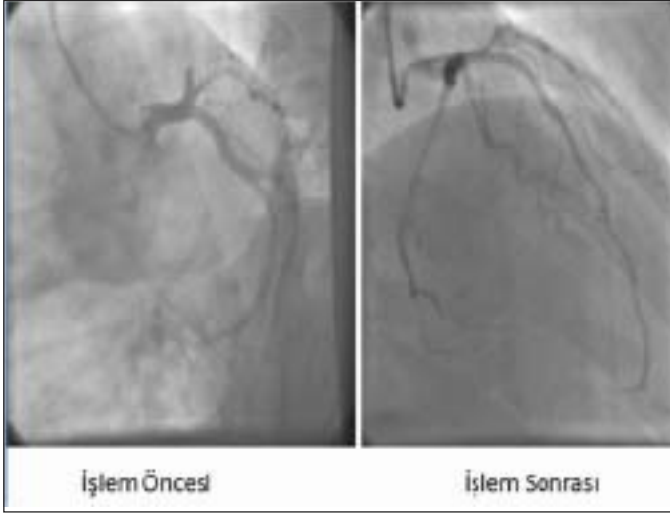
Aterosklerotik kalp hastalığı dünyada ve ülkemizde hastaneye yatışların ve ölümlerin en sık nedenlerinden birisidir. Etkisi bilimsel verilerle kanıtlanmış ilaçlara rağmen hastaların bir kısmı alternatif tedavi yöntemlerini tercih etmektedir. Son yıllarda bitkisel karışımlarla oluşturulan tedavilerin kullanımı oldukça artmıştır. Özellikle ateroskleroz ve tromboz üzerine etkili olduğu belirtilen ve içeriğinde Tribulus terrestris (TT), Avena sativa (AS) ve Panax Ginseng (PG) bulunan bitkisel karışımlar koroner arter hastaları tarafından sıklıkla tercih edilmektedir. Bu bitkisel karışımların efektif veya toksik etkileri, metabolizmaları ve ilaç etkileşimleri halen net olarak bilinmemektedir. Panax’ın içerdiği saponinler (glikozid yapıda moleküller) aracılığı ile hipokolestromik ve antienflamatuvar etkileri ve içerdiği panax ginseng ile pozitif inotropik etkileri olduğu hakkında bilgiler vardır. Nitrik oksit sentezini artırarak hipotansif etkisi olan Panax’ın kronik kullanıcılarında hipertansiyonla giden “ginseng abuse sendromu”na neden olduğu da bilinmektedir.¹

Olgu Sunumu

Daha önce bilinen kardiyak hastalığı olmayan, koroner arter hastalığı için klasik risk faktörü olmayan 45 yaşında erkek hasta sıkıştırıcı vasıfta göğüs ağrısı ve terleme şikayeti ile başvurduğu acil servisimizden akut anteriyor duvar miyokard enfarktüsü ön tanısı ile katater laboratuvarına alındı (Şekil 1). Asetilsalisilik asit (ASA), klopidoğrel ve heparin tedavilerini ardından hastaya yapılan koroner anjiyografide LAD (Left Anterior Descendan) koroner damarı total tıkalı izlendi. LAD’ye stent implantasyonu sonrası hasta koroner yoğun bakım ünitesinde takibe alındı (Şekil 2). İşlem sonrası hastadan alınan anamnezde hastanın sağlığına oldukça dikkat ettiği düzenli spor yaptığı, sık aralıklarla kan değerlerini kontrol ettirdiği öğrenildi. Doktor tarafından hiçbir ilaç önerilmeyen ve herhangi bir şikayeti olmayan hasta izlediği bir televizyon programında clavis panax adında bir ilaç hakkında söylenen faydalı etkiler üzerine 4 gündür bu ilacı kullandığını belirtti.

Şekil 1: Akut yaygın anterior miyokard enfarktüsü EKG'si

Şekil 2: Koroner anjiyografide işlem öncesi ve işlem sonrası görüntü

Tartışma

Clavis Panax türü bitkisel ürünler özellikle Uzak

Doğu'da birtakım hastalıkların tedavisinde yaygın kullanılmaktadır. Çin'de yapılan bir çalışmada bu tür bitkisel ürünlerin kalp yetmezliğinde faydalı olabileceği düşünülmüştür. Panax'ın koroner arter hastalıkları üzerine etkisini gösteren kapsamlı bir çalışma yapılmamıştır. Ancak bazı otörler tarafından Panax'ın aterosklerotik ve protrombotik etkilerinin olduğu söylenmektedir.² Panax'ın içeriğindeki saponinler karaciğer lipid ve plazma trigliserid yoğunluğunu azaltmaktadır. Kolesterol emiliminin baskılanması sonucunda hepatik kolesterol düzeyinin azalmasının, hepatik HMG-CoA redüktaz aktivitesinin ve hepatik LDL reseptör düzeyinin artışına neden olduğu açıklanmıştır. Bu da koroner arter hastaları için istenmeyen bir etkidir.³ Daha önce yapılan bazı vaka sunumlarında panax türündeki bitkisel karışımların stent trombozunu artırdığı gözlenmiştir. Bu etkinin aterosklerozu hızlandırabileceği ya da yaygın kullandığımız klopidogrel ve ASA gibi ilaçlarla etkileşebileceği yönüne bağlanmıştır.⁴ Ayrıca bu tür karışımları kullanan hastalardaki sorunlardan birisi de medya organları aracılığıyla kalp damarlarını açıcı etkisi olduğu söylenen Panax'ı kullanmaya başlayan koroner arter hastalığı olan hastaların mevcut tedavilerini bırakmalarındadır. Koroner arter hastalığı gibi hayati önem taşıyan hastalıklarda, hastaların tedavileri kanıta dayalı tıp ile yapılmalı ve yakın takip edilmelidir.

Clavis Panax ve miyokard enfarktüsü ilişkisi tam olarak bilinmemektedir. Ancak mevcut veriler ışığında özellikle koroner arter hastalığı tanısı olan hastaların etkinliği kanıtlanmış tedavilerden vazgeçmemeleri ve etkinliği tam olarak bilinmeyen alternatif tedavilerden kaçınılması önemlidir. Vakamızda olduğu gibi Panax'ın koroner arter hastalığı olduğu bilinmeyen hastalarda da miyokard enfarktüsü ile ilişkisi olabileceği düşünülmelidir.

Kaynaklar

1. Han KH, Choe SC, Kim HS et al. Effect of red ginseng on blood pressure in patients with essential hypertension and white coat hypertension. Am J Chin Med 1998;26(2):199-209.
2. Cheeke PR. Shrinking membership in the American Society of Animal Science: does the discipline of poultry science give us some clues? J Anim Sci 1999;77(8):2031-8.
3. Harwood HJ Jr, Chandler CE, Pellarin LD et al. Pharmacologic consequences of cholesterol absorption inhibition: alteration in cholesterol metabolism and reduction in plasma cholesterol concentration induced by the synthetic saponin beta-tigogenin cellobioside (CP-88818; tiqeside). J Lipid Res 1993;34(3):377-95.
4. Vatankulu MA, Tasal A, Erdogan E, Goktekin O. [Three case reports of the use of herbal combinations resulted in stent thrombosis: herbal combinations; friend or foe?]. Turk Kardiyol Dern Arş 2012;40:265-8.